

אימתי קאתי מר, לכשיפוצו מעיינותיך חוצה (אגרת הבעש"ט)

אוצר פניני החסידות עם אוצרות גאוני הדורות

על פרשת השבוע

מאמרים נבחרים משכיות חמדה ושמועות נאות
ככתבם וכלשונם של רבותינו הקדושים
מאורי החסידות וגאוני הדורות
המכוונים ומרוממים את האדם לעולמות נעלים

בראשית

שנה א' (תשע"ז)

בהוצאת ישיבת "אביר יעקב"
מוסדות "אור מאיר שמחה" נהריה
מכון "אור לישרים" ירושלים

מחזורת קרו טללי ברמה

ישיבת אביר יעקב
אור מאיר שמחה
נהריה

מכון אור לישרים
ירושלים

ידיעת כי אני ה' מושיעך וגואלך אביר יעקב (ישעיהו ס טז)

מילדי אביר יעקב משם רועה אביר ישראלי (בראשית מט כד)

פְּרַשְׁת בְּרֵאשִׁית

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת

הָאָרֶץ: (א א)

• אור החיים •

רבי חיים בן עטר זיע"א

מי שזכה בתורה זכה בכל העולם ומי שלא זכה בה אין לו להנות מן העולם עד מדרג כף רגל

דַּרְךְ רָמֵז, רבוּתוֹנוּ ו"ל דַּרְשׁוּ תבַת בְּרֵאשִׁית שִׁיבֹנוּ בְרוּךְ הוּא לומר בְּשִׁבִיל תוֹרָה שִׁנְקֵרְאת רֵאשִׁית, וּפְרוּשׁ בֵּי"ת שֶׁל בְּרֵאשִׁית הִיא בֵּי"ת הַסְּבָה, וּמַעֲתָה מִי שִׁזְכָּה בַתוֹרָה זָכָה בְּכָל הָעוֹלָם, וּמִי שֶׁלֹּא זָכָה בַתוֹרָה אֵין לוֹ לַהֲנוֹת מִן הָעוֹלָם עַד מִדְרָג כַּף רֶגֶל, זוּלַת אִם יִשְׁמַשׁ הַכֶּשֶׁר עֲמִלְיָהּ. וְגַם אָמְרוּ בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל שִׁנְקֵרְאוּ רֵאשִׁית דְּכִתִּיב (ירמיה ב ג) 'רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ', וְאֵין מֵאֲמָרָם זֶה מִכְחִישׁ הֵרֵאשׁוֹן, כִּי טַעַם עֲצָמוּ שִׁנְקֵרְאוּ יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁית, הוּא לְצַד קִבְלָתָם הַתּוֹרָה, וּבְזֶה נִבְדְּלוּ לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה מִהַעֲמִים. וְגַם אָמְרוּ (ב"ר יב ט) בְּשִׁבִיל אֲבָרְהָם וּבְשִׁבִיל יַעֲקֹב (ויק"ד לו ד), וְהַפֶּל הוֹלֵךְ לְטַעַם הֵרֵאשׁוֹן 'עַקֵּב אֲשֶׁר שָׁמַע אֲבָרְהָם' וְגו' (להלן כו ה).

יראת העֲנֵשׁ וְיֵרֵאת הַרֹמְמוֹת

עוֹד תִּתְפָּרֵשׁ בֵּי"ת שֶׁל בְּרֵאשִׁית עַל דַּרְךְ אֲמָרָם ו"ל (הקדמת תיקו"ז ה:) כִּי שְׁנֵי אֲפָנֵי יֵרֵאת ה' הֵם, הָאֲחַת הִיא יֵרֵאת הָעֲנֵשׁ, וְהַשְּׁנֵיָהּ הִיא יֵרֵאת הַרֹמְמוֹת, וְזוֹ יֵרֵאת פְּנִימִית וּמַעֲלָה מִהֵרֵאשׁוֹנָה. וְהוּא שְׁרָמֵז בְּאוֹת בֵּי"ת רֵאשִׁית, כִּי שְׁתֵּי יֵרֵאות הַכִּיּוֹן ה' לְקִיּוֹם

הָעוֹלָם, וְרָמַז אֲפָן שְׁנֵיָהֶם, הָאֲחַת רָמְזָה בְּתַבַּת 'אֱלֹהִים', כִּי הִיא יֵרֵאת הַדִּין בְּקוֹמוֹ לְמִשְׁפָּט, וְהַשְּׁנֵיָהּ רָמְזָה בְּאוֹמְרוֹ 'אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ', וְהוּא עַל דַּרְךְ אֲמָרוֹ (תהלים ח ד) 'כִּי אֶרְאֶה שְׁמַיִךְ וְגו', וְאָמְרוּ ו"ל (זוהר ח"א א:) כִּי יֵרֵאת הַרֹמְמוֹת תִּכְנַס בְּלֵב מִשְׁכִּיל בְּהֵבִיטוֹ בְּהַתְּבוּנָנוֹת בְּמַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וְאָרֶץ מֵה גִדְלוֹ מַעֲשֵׂי ה', תַּתְּלַחֵב הַנֶּפֶשׁ וְיֵירָא מִגְדְּלוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ שְׁמוֹ.

מי שיש בו יראת שמים הוא משכון השכינה

עוֹד יִרְמַז 'בְּרֵאשִׁית' עַל דַּרְךְ אֲמָרוֹ (ישעיה לג ו) 'יֵרֵאת ה' הִיא אוֹצְרוֹ', הַפְּנוּנָה הִיא, כִּי מִי שֵׁישׁ בּוֹ יֵרֵאת ה', הִיא אוֹצֵר לְתַקְנוֹת הַלְּבָבוֹת, שֶׁהוּא דְבַקּוֹת אוֹרוֹ יִתְבַּרְךְ בְּנֶפֶשׁ אָדָם, כְּאוֹמְרוֹ (דברים ד ד) 'וְאַתֶּם הַדְּבַקִּים' וְגו', וְכָל מִי שֵׁישׁ בּוֹ יֵרֵאת שָׁמַיִם הוּא מִשְׁכַּן הַשְּׁכִינָה, כְּאוֹמְרוֹ (תהלים עח ט) 'אַהֲלֵ שְׁכֵן בְּאָדָם'. וְהוּא שְׁרָמַז בְּתַבַּת 'בְּרֵאשִׁית' עַל זֶה הַדַּרְךְ: בֵּי"ת, פְּרוּשׁ, בֵּית מוֹשֵׁב אֱלֹהִים הִיא הַיֵּרֵאָה הַרְמוּזָה בְּתַבַּת רֵאשִׁית, 'בְּרָא' ה' וְהַכִּיּוֹן פְּעֻלוֹ.

הָאָדָם הוּא עֶקֶר תַּכְלִית הַבְּרִיאָה

עוֹד תִּרְמַז הַפְּרָשָׁה כְּלָה עַל בְּרִיאַת הָאָדָם כִּי הוּא עֶקֶר תַּכְלִית הַבְּרִיאָה, עַל זֶה הַדַּרְךְ: 'בְּרֵאשִׁית' כְּשִׁבְרָא ה' אֶת הָאָדָם, בְּרָאוּ מִמְקוֹר הַרוּחַנִיּוֹת הַרְמוּזוֹת בְּתַבַּת 'הַשָּׁמַיִם', וּמִמְקוֹר הַגְּשָׁמִיּוֹת הַרְמוּזוֹת בְּתַבַּת 'הָאָרֶץ', וְתִמְצָא שְׁרָמְזוֹ רְבוּתוֹנוֹ ו"ל (סנהדרין צא:) בְּמָה שֶׁאָמַר הַכְּתוּב (תהלים נ ד) 'יִקְרָא אֶל הַשָּׁמַיִם מֵעַל', שֶׁהוּא הַרוּחַ, וְאֵל הָאָרֶץ' הוּא הַגּוּף הַבְּנִי מִהָאָרֶץ, וְרָצוֹנוֹ

ה' תמימה משיבת נפש', וצריך להבין שיכות זה שהיא תמימה ומשיבת נפש.

והענין הוא כן, כי ידוע מה שכתוב בזהר הקדוש (ח"ג עג.) קודשא בריך הוא ואורייתא ונשמתייהון דישראל כוליהו חד, עד כאן, ויש להבין זה, כי חיות ישראל הוא בבכול מעצמות הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב (בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים, ואיתא כלום אדם נופח אלא מעצמותו, וזאת התורה הוא האדם, לכך יש בה רמ"ח מצוות עשה ושק"ה מצוות לא תעשה כנגד אבריו וגידיו של אדם (מכות כג: וברש"י שם), כמו שכתוב בפסוק (במדבר יט יד) 'זאת התורה אדם וגו', וזה מרמז שהתורה ממש הוא עצמות האדם, הרי קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל כוליהו חד.

נמצא, כשצריך להשיב נפש מישראל, הן ברוחניות הן בגשמיות, אי אפשר להשיב פי אם בקודשא בריך הוא ובאורייתא אשר משם אנו חיים, ומה שאנו רואים שלפעמים משיבים נפש חולה על ידי רפואות או שמות וקמיע או סגלות, על כרחך שהם ממש התורה, כי הפל נכלל בתורה, דהינו אלקות ורפואות וסגלות ושמות, ולית בה חסר כלום.

ואם היתה האמונה תקועה תמיד בלב כל בני האדם בה' והיה ה' מבטחו, בודאי לא היה צריך לרפואות או לשום דבר רק לחסד אל, או על ידי תפלה לעורר חסד אל ותברך עליו להשיב את נפשו, או על ידי למוד תורתנו הקדושה, כמו שכתוב (משלי ד כב) 'ולכל בשרו מרפא', אף מחמת חסרון אמונה חס ושלום צריכין לפעמים לרפואות או לשאר דברים.

ותברך בזה הוא, שעל ידי מעשה האדם יתעצם להפוך החמר, שהוא הגוף, עד שיהיה נחשב צורה. והנה תמצא (שבת קנב:) שהצדיקים אינם חוזרים עפר, להיות כי זככו החמר שלהם עד שנעשה רוחני, כמו שכתב הר"י עראמה ז"ל וזה לשונו: והתעצמות השלמים להפוך החמר לצורה. עד כאן לשונו.

ה' שולח את הנשמה שאורה רב להאיר לאדם לבל יטבע בטיט היצר הרע

ובראותו הקדוש ברוך הוא בן ויאמר אלהים יהי אור, שולח אל האדם עזר נגד יצרו, וזה היה בהגיעו לארבע עשרה שנה יפיע עליו ממעון קדשו רוח אלהין קדישין נשמה קדושה וטהורה, או ירמו אל התורה כי היא האור הנערב, ולה יקרא אור דכתיב (משלי ו כג) 'ותורה אור', והמכון אחד, כי בחינת הנשמות הקדושות הם בחינת אור התורה, ובעל נפש הוא בעל תורה, והוא אומרו ויאמר אלהים יהי אור' שהיא הנשמה שאורה רב להיותה חצובה מתחת כסא כבודו ותברך חלק אלוה ממצל, שולחה ה' להאיר אל האדם לבל יטבע בטיט היצר הרע, או גם כן למה שאמרנו שהיא התורה המאירה לנפש אדם:

דגל מחנה אפרים •

רבי משה חיים אפרים מסדילקוב זיע"א

כל הרפואות והסגלות הם בכח התורה

'בראשית ברא אלהים'. להבין פתיחת תורתנו הקדושה במלת 'בראשית', דהנה דוד המלך עליו השלום אמר (תהלים יט ח) 'תורת

• מחשף הלבון •

רבי יעקב אביחצירא זיע"א

הקב"ה ברא העולם להקראות רחום וחנון
וכדי שיכירו מלכותו ואחדותו

'בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. אֶפְשָׁר לְרַמֵּז, 'בְּרֵאשִׁית

בְּרָא' גִּימטְרִיָּא כְּתוּר מַלְכוּת. לְהוֹרוֹת בָּא, דְּעַקֵּר בְּרִיאַת הָעוֹלָם הוּא כְּדִי לְהִיּוֹת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ מְלֶךְ עַל כָּל בְּרוּאָיו, וְלִתְּת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּדָרְכָיו וְכַפְרֵי מַעֲלָיו, דְּכֵלֵּא בְּרוּאִים עַל מִי יִקְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלֶךְ חֲנוּן וְרַחוּם וְשׁוֹפֵט וְכִיּוֹצֵא, וְכִמּוֹ שְׁמִבְאָר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ הָאֲר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה, וְאֶפְשָׁר דְּזֵה רַמְזוֹ בְּנֶסֶח הַבְּרִכּוֹת, שְׁכָל בְּרִכָּה אָנוּ אוֹמְרִים בָּהּ 'מְלֶךְ הָעוֹלָם', כְּלוֹמֵר בְּמָה נִפְרַת מַלְכוּתוֹ, הוּא בְּמָה שְׁבִרָא הָעוֹלָם.

וְלִזְזָה בָּא הֶרְמֵז בְּתַחֲלַת תּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה, 'בְּרֵאשִׁית בְּרָא' גִּימטְרִיָּא כְּתוּר מַלְכוּת. כְּלוֹמֵר דְּעַקֵּר הַבְּרִיאָה הוּא כְּדִי לְהַקְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלֶךְ עַל בְּרוּאָיו, בְּשִׁבְלֵי זֶה בְּרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ.

עוֹד, 'בְּרֵאשִׁית' עִם אוֹתִיּוֹת אֶמְצָעִיּוֹת הַמְּלוּי עוֹלָה בֵּין הַכָּל תְּשַׁע מְאוֹת וְתִשְׁעָה וּשְׁמֹנִים עִם הַפּוֹלֵל, עוֹלָה גִּימטְרִיָּא מְלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. לְרַמֵּז כְּאֲמוֹר, דְּעַקֵּר הַבְּרִיאָה הוּא כְּדִי לְהַקְרָא מְלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. וּמִזֵּה הַטַּעַם לֹא נִזְכָּר בְּתַחֲלַת הַבְּרִיאָה רַק שֵׁם אֱלֹהִים, לְהוֹרוֹת בָּא, שְׁעַקֵּר בְּרִיאַת הָעוֹלָם הוּא כְּדִי לְקַבֵּל הַבְּרוּאִים אֱלֹהוֹתוֹ וְלְהִיּוֹת דִּין וּמוֹשֵׁל עֲלֵיהֶם, לְתַת לְאִישׁ כְּדָרְכָיו וְכַפְרֵי מַעֲלָיו.

עוֹד דְּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָנוּם לְבִרְכָה (כ"ר א א) 'בְּרֵאשִׁית', בְּשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה שְׁנִקְרָאתָ רֵאשִׁית,

זֵזָה שְׁאֲמַר דְּוֹד הַמְּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תהלים יט ח) 'תּוֹרַת ה' תְּמִימָה', הוּא בְּשִׁלְמוֹת גְּמוּר שְׁאִין בָּהּ שׁוֹם דְּבַר חֶסֶד, רַק בְּתַכְלִית הַשְּׁלְמוֹת, דְּדָא בֵּיה כּוּלֵי בֵּיה פְּנ"ל, וְלִכְךָ 'מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ' לְכָל אֶחָד לְפִי מַה שְׁמַאֲמִין בּוֹ, אֲבָל הַכָּל הִיא עַל דְּיֵי הַתּוֹרָה פְּנ"ל.

זֵזָה יֵשׁ לְפָרֵשׁ גַּם כֵּן בְּפִתְיַחַת הַתּוֹרָה, מְרַמְזֵת לְזֵה בְּמַלְת 'בְּרֵאשִׁית', שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְבוֹת הַתּוֹרָה יֵשׁ א', הִיא אֱלָקוֹת, ר' הִיא רְפוּאוֹת, ש' הִיא שְׁמוֹת, וְהִיא ש' בֵּימִין וְש' בְּשִׁמְאֵל מוֹרָה עַל סְגֻלוֹת, וְת' מוֹרָה עַל תְּמִימָה, הִינּוּ מִפְּנֵי שֶׁהִיא תְּמִימָה לִית בָּהּ שׁוֹם דְּבַר חֶסֶד, רַק נִקְרָא שְׁלְמוֹת כָּל דְּבַר הַמְּחִיָּה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְהֵבֵן:

• בְּרִית אֲבָרָם •

רבי יוסף משה מזלוצ'ץ זיע"א

בהתחלת התורה מרמז ענין הבטחון

שְׁמֵעֵתִי מְרַבֵּי מְאִיר זֵלֶה"ה מְפָרוּמִישְׁלָאן, שְׁבִתְתַחֲלַת הַתּוֹרָה תְּכַף מְרַמֵּז עַל הַבְּטַחּוֹן, כִּי רֵאשִׁי תִיבּוֹת מְאֵלוֹ ד' תְבוֹת בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת, הוּא רֵאשִׁי תִיבּוֹת 'בְּךָ בְּטַחְתִּי אֵל אֲבוֹשָׁה' (תהלים כה כ) וְלִמְפָרַע 'אֲשָׁרֵי אָדָם בְּטַח בְּךָ' (שם פד יג), כִּי הוּא בְּאֵמַת יְסוּד הָרֵאשׁוֹן לְעִבּוּדְתוֹ יְתַבְרַךְ, וְדַבְרֵי פִי חֶסֶם חֵן. וְסוּפֵי תִיבּוֹת בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים הוּא אֵמַת, פְּרוּשׁ, בְּרֵאשִׁית צְרִיף אֵתָה לְהִיּוֹת בְּבִטְחוֹן גְּדוֹל, וְאֵז תּוֹכֵל לְהַשִּׁיג חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אֵמַת (שְׁכַת נה):

פְּרַשְׁתַּי בְּרֵאשִׁית

העולם, ורמז אפן שניהם, האחת רמזה בתבת 'אלהים', כי היא יראת הדין בקומו למשפט, והשניה רמזה באומרו 'את השמים ואת הארץ', והוא על דרך אומרו (תהלים ח ד) 'כי אראה שמיך וגו', ואמרו ז"ל (זוהר ח"א א:) כי יראת הרוממות תכנס בלב משפיל בהביטו בהתבוננות במעשה שמים וארץ מה גדלו מעשי ה', תתלהב הנפש ויירא מגדלתו יתברך שמו.

מי שיש בו יראת שמים הוא משכון השכינה

עוד רמז 'בראשית' על דרך אומרו (ישעיה לג ו) 'יראת ה' היא אוצרו', הפונה היא, כי מי שיש בו יראת ה', היא אוצר לתקות הלכות, שהוא דבקות אורו יתברך בנפש אדם, כאמרו (דברים ד ד) 'ואתם הדבקים וגו', וכל מי שיש בו יראת שמים הוא משפן השכינה, כאמרו (תהלים ע ח) 'אהל שפן באדם'. והוא שרמז בתבת 'בראשית' על זה הדרך: בי"ת, פרוש, בית מושב אלהים היא היראה הרמוזה בתבת ראשית, 'ברא' ה' והכין פעלו.

האדם הוא עקר תכלית הבריאה

עוד תרמז הפרשה כלה על בריאת האדם כי הוא עקר תכלית הבריאה, על זה הדרך: 'בראשית' כשבא ה' את האדם, באו ממקור הרוחניות הרמוז בתבת 'השמים', וממקור הגשמיות הרמוז בתבת 'הארץ', ותמצא שרמזו רבותינו ז"ל (סנהדרין צא:) במה שאמר הכתוב (תהלים נ ד) 'יקרא אל השמים מעל', שהוא הרוח, ואל הארץ' הוא הגוף הפנימי מהארץ, ורצונו

בראשית ברא אלהים את השמים ואת

הארץ: (א א)

• אור החיים •

רבי חיים בן עטר זיע"א

מי שזכה בתורה זכה בכל העולם ומי שלא זכה בה אין לו להנות מן העולם עד מדרג כף רגל

דרך רמז, רבותינו ז"ל דרשו תבת בראשית שיכון ברוך הוא לומר בשביל תורה שנקראת ראשית, ופרוש בי"ת של בראשית היא בי"ת הסבה, ומעשה מי שזכה בתורה זכה בכל העולם, ומי שלא זכה בתורה אין לו להנות מן העולם עד מדרג כף רגל, וזולת אם ישמש הכשר עמליה. וגם אמרו בשביל ישראל שנקראו ראשית דכתיב (ירמיה ב ג) 'ראשית תבואתה', ואין מאמרם זה מכחיש הראשון, כי טעם עצמו שנקראו ישראל ראשית, הוא לצד קבלתם התורה, ובזה נבדלו לשם ולתהלה מהעמים. וגם אמרו (ב"ר יב ט) בשביל אברהם ובשביל יעקב (ויק"ר לו ד), והפל הולך לטעם הראשון 'עקב אשר שמע אברהם וגו' (להלן כו ה).

יראת העניש ויראת הרוממות

עוד תתפרש בי"ת של בראשית על דרך אומרו ז"ל (הקדמת תיקו"ז ה:) כי שני אפני יראת ה' הם, האחת היא יראת העניש, והשניה היא יראת הרוממות, וזו יראה פנימית ומעלה מהראשונה. והוא שרמז באות בי"ת ראשית, כי שתי יראות הכין ה' לקיום

ה' תמימה משיבת נפש', וצריך להבין שיכות זה שהיא תמימה ומשיבת נפש.

והענין הוא כן, כי ידוע מה שכתוב בזהר הקדוש (ח"ג עג.) קודשא בריך הוא ואורייתא ונשמתייהון דישראל כוליהו חד, עד כאן, ויש להבין זה, כי חיות ישראל הוא בבכול מעצמות הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב (בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים, ואיתא כלום אדם נופח אלא מעצמותו, וזאת התורה הוא האדם, לכך יש בה רמ"ח מצוות עשה ושק"ה מצוות לא תעשה כנגד אבריו וגידיו של אדם (מכות כג: וברש"י שם), כמו שכתוב בפסוק (במדבר יט יד) 'זאת התורה אדם וגו', וזה מרמז שהתורה ממש הוא עצמות האדם, הרי קודשא בריך הוא ואורייתא וישראל כוליהו חד.

נמצא, כשצריך להשיב נפש מישראל, הן ברוחניות הן בגשמיות, אי אפשר להשיב פי אם בקודשא בריך הוא ובאורייתא אשר משם אנו חיים, ומה שאנו רואים שלפעמים משיבים נפש חולה על ידי רפואות או שמות וקמיע או סגלות, על כרחך שהם ממש התורה, כי הפל נכלל בתורה, דהינו אלקות ורפואות וסגלות ושמות, ולית בה חסר כלום.

ואם היתה האמונה תקועה תמיד בלב כל בני האדם בה' והיה ה' מבטחו, בודאי לא היה צריך לרפואות או לשום דבר רק לחסד אל, או על ידי תפלה לעורר חסד אל ותברך עליו להשיב את נפשו, או על ידי למוד תורתנו הקדושה, כמו שכתוב (משלי ד כב) 'ולכל בשרו מרפא', אף מחמת חסרון אמונה חס ושלום צריכין לפעמים לרפואות או לשאר דברים.

ותברך בזה הוא, שעל ידי מעשה האדם יתעצם להפוך החמר, שהוא הגוף, עד שיהיה נחשב צורה. והנה תמצא (שבת קנב:) שהצדיקים אינם חוזרים עפר, להיות כי זככו החמר שלהם עד שנעשה רוחני, כמו שכתב הר"י עראמה ז"ל וזה לשונו: והתעצמות השלמים להפוך החמר לצורה. עד כאן לשונו.

ה' שולח את הנשמה שאורה רב להאיר לאדם לבל יטבע בטיט היצר הרע

ובראותו הקדוש ברוך הוא בן ויאמר אלהים יהי אור, שולח אל האדם עזר נגד יצרו, וזה יהיה בהגיעו לארבע עשרה שנה יופיע עליו ממעון קדשו רוח אלהין קדישין נשמה קדושה וטהורה, או ירמז אל התורה כי היא האור הנערב, ולה יקרא אור דכתיב (משלי ו כג) 'ותורה אור', והמכון אחד, כי בחינת הנשמות הקדושות הם בחינת אור התורה, ובעל נפש הוא בעל תורה, והוא אומרו ויאמר אלהים יהי אור' שהיא הנשמה שאורה רב להיותה חצובה מתחת כסא כבודו ותברך חלק אלוה ממצל, שולחה ה' להאיר אל האדם לבל יטבע בטיט היצר הרע, או גם כן למה שאמרנו שהיא התורה המאירה לנפש אדם:

דגל מחנה אפרים •

רבי משה חיים אפרים מסדילקוב זיע"א

כל הרפואות והסגלות הם בכח התורה

'בראשית ברא אלהים'. להבין פתיחת תורתנו הקדושה במלת 'בראשית', דהנה דוד המלך עליו השלום אמר (תהלים יט ח) 'תורת